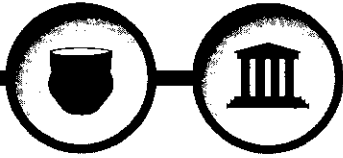

thema 1 – Boze Bataven en knappe keizers

🛡️ tijd van jagers en boeren 🏛️ tijd van Grieken en Romeinen

Samenvatting

In de tijd van jagers en boeren gingen mensen handelen met ijzer en zout. De Germanen die hier kwamen wonen, handelden ook met huiden en stoffen. In de tijd van Grieken en Romeinen veroverde Julius Caesar ons land. De Bataven kwamen tegen de Romeinen in opstand.

🛡️ les 1 – Geheim in de emmer

In de ijzertijd leerden mensen voorwerpen maken van ijzer. IJzer vind je in de natuur in de vorm van klonten ijzererts. Als je ijzererts heel heet maakt, houd je ijzer over. Nu kon land bewerkt worden met een ijzeren ploeg. Dat ging veel sneller. Mensen konden nu ook iets anders gaan doen, zoals handelaar worden. Sommigen werden daar rijk van. Er woonden grote families in een dorp. Het familiehoofd was de baas. De mensen maakten alles wat ze nodig hadden zelf. Er waren ovens om in te bakken en er liep veel vee. Ook ruilden ze spullen met elkaar, zoals kralen, wol en zout. Zout was belangrijk: het maakt het eten lekker en langer houdbaar en je kunt er leer mee bewerken.

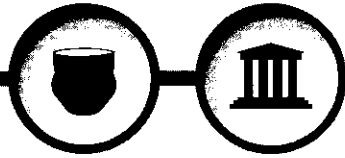
🛡️ les 2 – Germaanse volken

Uit het noorden van Europa kwamen Germaanse stammen. Ze kwamen hier wonen. De Germanen deden aan landbouw, hielden vee en vingen vis. Ze ruilden aardewerk, huiden, stoffen en zout. Ze woonden met een familie in lange huizen van hout en leem. Het stamhoofd had een groter huis. Regels en wetten werden mondeling overgedragen. Kinderen moesten thuis meehelpen en zorgden voor het vee. Maar ze speelden ook, bijvoorbeeld met bikkels. De Germaanse stammen vochten tegen elkaar, maar vierden ook samen seizoensfeesten. Soms vochten ze samen tegen een vijand. Germanen waren dapper en niet bang om dood te gaan.

>

thema 1 – Boze Bataven en knappe keizers

🛡️ tijd van jagers en boeren 🏛️ tijd van Grieken en Romeinen

Samenvatting

🏛️ les 3 – Germaanse dieven?

Julius Caesar was een legerleider van het Romeinse leger. Hij veroverde veel gebieden, ook bij ons. Het Romeinse leger was succesvol. In het Romeinse leger zaten beroepssoldaten. De soldaten verdienden geld, waren goed getraind en kregen voldoende eten. Daardoor wonnen ze vaak. Caesar gebruikte een slim plan: de verdeel-en-heersstrategie. Caesar zorgde ervoor dat de inheemse stammen elkaar niet vertrouwden, zodat ze niet samen tegen de Romeinen zouden vechten. Hij liet Romeinse soldaten, verkleed als Galliërs, bij de stammen spullen stelen. En hij zorgde ervoor dat de ene stam hem informatie gaf, waardoor hij een andere stam kon aanvallen.

🏛️ les 4 – De Bataafse opstand

De Germanen romaniseerden. Ze dronken wijn, gingen naar badhuizen en betaalden soms met geld. Ook werden er verharde wegen aangelegd. De Bataven waren Germanen die in de Betuwe woonden. Veel Bataven waren krijgers in het Romeinse leger. Ze kregen goed betaald en mochten na 25 jaar dienst Romein worden. Toen de belastingen hoger werden en jonge Bataafse jongens gedwongen werden om soldaat te worden, ontstonden er onlusten. Julius Civilis, een Bataaf in dienst van het Romeinse leger, leidde de Bataafse opstand. De Romeinen werden eerst verslagen, maar toen er nieuwe soldaten kwamen, moest Julius vluchten. Er kwam wel weer vrede. De Romeinen verdwenen rond 400 uit ons land.

vanaf -800 winning van ijzererts

-250 Germanen trekken ons land binnen

69 Bataafse opstand

400 Romeinen verdwijnen uit ons land

-3000

1

500